राज्यातील अल्पसंख्याक बहुल ग्रामीण क्षेत्रात मूलभूत/पायाभूत सुविधा उपलब्ध करुन देण्यासाठी अनुदान वितरित करण्यास मंजूरी देण्याबाबत- सन २०२२-२३

महाराष्ट्र शासन
अल्पसंख्याक विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : ग्राक्षेवि -२०२२/प्र.क्र.१४३/का.९
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२
दिनांक :- २७ फेब्रुवारी, २०२३

वाचा -

१) शासन निर्णय, अल्पसंख्याक विकास विभाग, क्र: ग्राक्षेवि- २०१५/प्र.क्र.७७/ का.९, दि.२२ सप्टेंबर, २०१५.
२) शासन पूरकपत्रक, अल्पसंख्याक विकास विभाग, क्षेविका-२०१५/प्र.क्र.६/का.९, दि. ९ मार्च, २०१६.
३) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्र. अर्थसं - २०२२/ प्र.क्र.४३/अर्थ-३, दि. ०४ एप्रिल २०२२.
४) शासन निर्णय अल्पसंख्याक विकास विभाग क्र.ग्राक्षेवि २०२२/प्र.क्र.१४३/का-९ दि.३० डिसेंबर,२०२२.
५) शासन निर्णय अल्पसंख्याक विकास विभाग क्र.ग्राक्षेवि २०२२/प्र.क्र.१४३/का-९ दि.२४ जानेवारी,२०२३.
६) शासन निर्णय अल्पसंख्याक विकास विभाग क्र.ग्राक्षेवि २०२२/प्र.क्र.१४३/का-९ दि.६ फेब्रवारी,२०२३

प्रस्तावना :-

राज्यातील अल्पसंख्याक बहुल ग्रामीण क्षेत्रात मुलभूत / पायाभूत सुविधा उपलब्ध करुन देऊन ग्रामीण भागात वास्तव्यास असलेल्या अल्पसंख्याक लोकसमुहातील नागरिकांच्या जीवनमानाचा दर्जा उंचावण्यासाठी संदर्भ क्र.१ येथील शासन निर्णयान्वये ग्रामीण क्षेत्र विकास कार्यक्रम कार्यान्वित करण्यास मंजूरी देण्यात आली आहे. तसेच संदर्भ क्र. २ येथील शासन पूरकपत्रान्वये, दि.२२ सप्टेंबर, २०१५ रोजीच्या शासन निर्णयातील योजनेची कार्यपध्दती या शीर्षाखाली परिच्छेद (क) (iii) च्या पुढे परिच्छेद दाखल करण्याचा निर्णय शासन मान्यतेने घेतला आहे. त्यानुसार मा. खासदार व आमदार तसेच जिल्हाधिकारी यांच्याकडून शासन मान्यतेसाठी प्राप्त ग्रामपंचायत प्रस्तावांना मंजूरी देऊन सन २०२२-२३ या आर्थिक वर्षात अर्थसंकल्पित निधीतून उपलब्ध करुन दिलेल्या तरतूदीपैकी निधी वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

राज्यातील अल्पसंख्याक बहुल ग्रामीण क्षेत्र विकास योजनेकरिता सन २०२२-२३ या आर्थिक वर्षात **रु.८०.०० कोटी (अक्षरी रूपये ऐंशी कोटी फक्त)** इतका निधी अर्थसंकल्पित करण्यात आला आहे. त्यापैकी वित्त विभागाने वरील संदर्भ क्र. ३ च्या दिनांक ४ एप्रिल २०२२ च्या

परिपत्रकान्वये दिलेल्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार अर्थसंकल्पीत निधीच्या ६० टक्के प्रमाणात रू.४८.००/- कोटी (अक्षरी रूपये अठ्ठेचाळीस कोटी फक्त) एवढा निधी वितरणासाठी उपलब्ध करून दिलेला आहे. त्यापैकी संदर्भ क्र.४ दि.३० डिसेंबर,२०२२ च्या शासन निर्णयान्वये रु.१.०० कोटी तर संदर्भ क्र.५ दि.२४ जानेवारी,२०२३ च्या शासन निर्णयान्वये रु.२१ कोटी तर संदर्भ क्र.६ दिनांक ६ फेब्रुवारी, २०२३ च्या शासन निर्णयान्वये रू.२५.४५ कोटी असे एकूण रू.४७.४५ कोटी एवढा निधी वितरीत करण्यात आलेला आहे. सद्यस्थितीत रु.५५.०० लक्ष एवढा निधी वितरणासाठी उपलब्ध आहे.

या योजनेकरिता मा.मंत्री /राज्यमंत्री / खासदार /आमदार तसेच संबधित जिल्हयांचे जिल्हाधिकारी यांच्याकडून प्राप्त झालेल्या ग्रामपंचायतींचे प्रस्तावांवर / संदर्भावर निधीच्या उपलब्धतेनुसार शासन मान्यता प्राप्त झालेल्या विकासकामांना निधी वितरणाचा शासन निर्णय निर्गमित करण्यात येतो. त्यानुसार या योजनेंतर्गत उपलब्ध निधमधून या शासन निर्णयासोबतच्या **परिशिष्ट-"अ"** मध्ये दर्शविल्याप्रमाणे **एकूण रु.५५,००,०००/- लक्ष (अक्षरी रुपये पंचावन्न लक्ष फक्त)** इतका निधी अल्पसंख्याक ग्रामीण बहुल क्षेत्र विकास कार्यक्रमांतर्गत मंजूर करण्यात येत आहे. सदर अनुदान संबंधित जिल्ह्याचे जिल्हाधिकारी यांच्यामार्फत संबंधित मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद / सार्वजनिक बांधकाम विभाग / सार्वजनिक बांधकाम जिल्हा परिषद यांच्या स्वाधीन करण्यात येत आहे.

२. अल्पसंख्याक बहुल ग्रामपंचायतींना मंजूर करण्यात आलेले अनुदान वितरित करण्यासाठी संबंधित जिल्हाधिकारी, नियंत्रक अधिकारी आणि आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून काम पाहतील. सोबतच्या **परिशिष्ट -"अ"** मध्ये दर्शविलेली कामे इतर योजनेतून करण्यात आलेली नाहीत, याची शहानिशा व खातरजमा संबधिंत जिल्हाधिकारी यांनी करावी व जर सदर काम इतर योजनेतून मंजूर केले असल्यास, त्या बदल्यात इतर काम मंजूर निधीच्या मर्यादेत राहून बदल करण्याचे अधिकार संबंधित जिल्ह्याचे जिल्हाधिकारी यांना राहतील. उपरोक्त कामाच्या बदल्यात इतर काम करणे शक्य नसल्यास, त्यासाठी वितरीत केलेला निधी शासन जमा करण्यात यावा. तसेच संबंधित जिल्हाधिकारी यांनी उपरोक्त कामांचे अंदाजपत्रक बांधकाम विभागाकडून प्राप्त करून घ्यावे. याबाबतची सर्व कागदपत्रे शासन निर्णयातील अटी व शर्तीनुसार प्राप्त करून घेण्याची कार्यवाही जिल्हाधिकारी यांनी करावी. त्यानंतर त्यांना प्रशासकीय व वित्तीय मान्यता देण्यात यावी व निधी संबंधित मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद/ सार्वजनिक बांधकाम विभाग/ सार्वजनिक बांधकाम जिल्हा परिषद यांना सुपूर्द करण्यात यावा.

३. ज्या विवक्षीत प्रयोजनासाठी निधी मंजूर करण्यात आला आहे, केवळ त्याच प्रयोजनासाठी संबंधित ग्रामपंचायतींनी निधी खर्ची टाकणे अनिवार्य आहे. संबंधित जिल्हाधिकारी /मुख्य कार्यकारी अधिकारी, संबंधित जिल्हा परिषद/ सार्वजनिक बांधकाम विभाग/सार्वजनिक बांधकाम जिल्हा परिषद यांच्याकडून अनुदान वितरित करण्यात आल्यानंतर ग्रामपंचायतींनी प्रस्तावात नमूद

केलेली कामे पूर्ण करणे आवश्यक आहे व याबाबतची उपयोगिता प्रमाणपत्रे या शासन निर्णयाच्या **परिशिष्ट -"ब"** मध्ये विहित केलेल्या नमुन्यात अल्पसंख्याक विकास विभागाकडे सादर करणे आवश्यक आहे. ग्रामीण क्षेत्र विकास कार्यक्रमांतर्गत राज्यातील संबंधित अल्पसंख्याक बहुल ग्रामपंचायतींनी हाती घेतलेल्या विकासकामांच्या प्रगतीबाबत संनियंत्रण करुन त्याबाबतचा अहवाल संबंधित जिल्हाधिकारी यांनी शासनास सादर करावा.

४. या योजनेंतर्गत होणारा खर्च “मागणी क्र. झेड ई-१, २२३५ -सामाजिक सुरक्षा व कल्याण, ०२-समाजकल्याण, १९८-ग्रामपंचायतींना सहाय्य अनुदान, राज्य योजनांतर्गत योजना, ०१ अल्पसंख्याकांना सहाय्य, (०१) (०१) अल्पसंख्याक बहुल ग्रामपंचायतींना सहायक अनुदान (कार्यक्रम), (२२३५ बी ०८५) ३१, सहायक अनुदाने (वेतनेतर)” या लेखाशिर्षाखाली सन २०२२-२३ या आर्थिक वर्षाकरीता मंजूर करण्यात आलेल्या अनुदानातून भागविण्यात येईल.

५. “सदर शासन निर्णय वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका-१९७८ भाग पहिला, वित्त विभाग, शासन निर्णय क्र. विअप्र-२०१३/प्र.क्र.३०/२०१३/विनियम, दि.१७ एप्रिल, २०१५ अन्वये प्रशासकीय विभागास प्राप्त झालेल्या अधिकारांतर्गत प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारानुसार तसेच उपरोक्त संदर्भ क्र. ३ येथील वित्त विभागाच्या दि. ०४ एप्रिल २०२२ रोजीच्या शासन निर्णयातील मार्गदर्शक सूचनांस अनुसरुन निर्गमित करण्यात येत आहे.”

६. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२३०२२७१७१५११३११४ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

SARANGKUMAR VASANTRAO PATIL
Digitally signed by SARANGKUMAR VASANTRAO PATIL
DN: CN = SARANGKUMAR VASANTRAO PATIL, C = IN, S = Maharashtra, O = GOVERNMENT OF MAHARASHTRA, OU = MINORITIES DEVELOPMENT DEPARTMENT
Date: 2023.02.27 17:19:05 +05'30'

(सारंगकुमार पाटील)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा.राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मुंबई,
२. मा.मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मंबई,
३. मा.मंत्री / मा.राज्यमंत्री (अवि) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
४. मा.मुख्य सचिव यांचे सह सचिव, महाराष्ट्र शासन,
५. अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव, सर्व मंत्रालयीन विभाग,
६. महालेखापाल-१/२ (लेखा परीक्षा / लेखा व अनुज्ञेयता)महाराष्ट्र राज्य, मुंबई / नागपूर,
७. संबधित जिल्हाधिकारी
८. संबंधित जिल्हा परिषदेचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी.
९. संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई

१०.अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,

११.निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई,

१२.सचिव, महाराष्ट्र राज्य अल्पसंख्याक आयोग, मुंबई,

१३.जिल्हा कोषागार अधिकारी (सर्व)

१४.अर्थसंकल्प शाखा (का.७), अविवि, मंत्रालय, मुंबई,

१५.निवडनस्ती (कार्यासन-९).

शासन निर्णय अल्पसंख्याक विकास विभाग क्र. ग्राक्षेवि-२०२२/प्र.क्र.१४३/का-९, दिनांक. २७ फेब्रुवारी, २०२३

परिशिष्ट "अ"

अ.क्र	जिल्हा	तालुका	क्र.	ग्रामपंचायत	कामाचे नाव/स्वरप	मंजूर निधी(रूपये लाखात)
१	**यवतमाळ**	उमरखेड	१	ब्राम्हणगाव	मौजे ब्राम्हणगाव येथे गावांतर्गत सिमेंट रस्ता व पेव्हर ब्लॉक बांधकाम करणे.	१०.००
			२.	गांजेगाव	मौजे गांजेगाव गावांतर्गत सिमेंट रस्ता व पेव्हर ब्लॉक बांधकाम करणे	१०.००
			३.	बिटरगाव	मौजे बिटरगाव गावांतर्गत सिमेंट रस्ता व पेव्हर ब्लॉक बांधकाम करणे	१०.००
			४.	कृष्णापूर	मौजे कृष्णापूर गावांतर्गत सिमेंट रस्ता व पेव्हर ब्लॉक बांधकाम करणे	१०.००
			५.	निंगनुर	मौजे निंगनुर गावांतर्गत सिमेंट रस्ता व पेव्हर ब्लॉक बांधकाम करणे	१०.००
		महागाव	६.	तिवरंग	मौजे तिवरंग गावांतर्गत सिमेंट रस्ता व पेव्हर ब्लॉक बांधकाम करणे	५.००
					जिल्हा यवतमाळ एकूण	**५५.००**
एकूणअक्षरी रुपये पंचावन्न लक्ष फक्त						

SARANGKUMAR VASANTRAO PATIL

Digitally signed by SARANGKUMAR VASANTRAO PATIL
DN: CN = SARANGKUMAR VASANTRAO PATIL, C = IN, S = Maharashtra, O = GOVERNMENT OF MAHARASHTRA, OU = MINORITIES DEVELOPMENT DEPARTMENT
Date: 2023.02.27 17:19:22 +05'30'

(सारंगकुमार पाटील)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

शासन निर्णय, अल्पसंख्याक विकास विभाग क्र.ग्राक्षेवि - २०२२/प्र.क्र.१४३/का.९, दि. २७ फेब्रुवारी २०२३

परिशिष्ट - "ब"

उपयोगिता प्रमाणपत्र

प्रमाणित करण्यात येते की, अल्पसंख्याक विकास विभागाने राज्यातील अल्पसंख्याक बहुल ग्रामीण क्षेत्रात मुलभूत / पायाभूत सुविधा उपलब्ध करून देण्यासाठी कार्यान्वित केलेल्या क्षेत्रविकास कार्यक्रमांतर्गत शासन निर्णय, अल्पसंख्याक विकास विभाग, क्र. **ग्राक्षेवि २०२२/ प्र.क्र.१४३/ का.९, दि. फेब्रुवारी,२०२३** अन्वये वितरित केलेला रु. /- (अक्षरी रु.) एवढा निधी पुढील विकासकामांसाठी उपयोगात आणला आहे :-

विकासकाम/ विकासकामे	वापरलेली रक्कम
अ.	रु.
ब.	रु.
क.	रु.
ड.	रु.

असेही प्रमाणित करण्यात येते की, क्षेत्र विकास कार्यक्रमांतर्गत ज्या निकष/ अटींनुसार शासनाने अनुदान मंजूर केले होते, त्या निकष/ अटींची यथायोग्यरित्या पुर्तता करण्यात आली आहे. तसेच ज्या प्रयोजनाकरिता निधी मंजूर करण्यात आला होता, त्याच प्रयोजनाकरिता निधिचा प्रत्यक्षात विनियोग झाला आहे, याची खातरजमा करण्याकरिता मी खालील दस्तऐवज/अभिलेखांची तपासणी केली आहे :-

तपासणी केलेल्या दस्तऐवज /अभिलेखांचे प्रकार :-

१. प्रमाणक आणि पुस्तक लेखा (Vouchers and Book of Accounts)

२. मोजणी पुस्तके (Measurement Books)

३. सहायक अनुदान / कर्ज नोंदवही (Grant-in-aid/ Loan Register)

४. खर्च नोंदवही (Expenditure Register)

ग्रामविकास अधिकारी / ग्रामसेवक, संबंधित ग्रामपंचायत यांची स्वाक्षरी	मुख्य कार्यकारी अधिकारी, संबंधित जिल्हा परिषद यांची प्रतिस्वाक्षरी
नाव तारीख स्थळ कार्यालय मुद्रा	नाव तारीख स्थळ कार्यालय मुद्रा

*****